

Homerocentones fort. conditore operis et auctore Patricio quodam episcopo

Ἑπόθεσις τῶν Ὀμηροκέντρων.

Βίβλος Πατρικίιο θεουδέος ἀρητῆρος, ὃς μέγα ἔργον ἔρεξεν, Ὀμηρεῖς ἀπὸ βίβλου κυδαλίμων ἐπέων τεύξας ἐρίτιμον ἀοιδὴν, πρήξιας ἀγγέλλουσιν ἀνικήτοιο θεοῖο· ὡς μόλεν ἀνθρώπων ἐς ὀμήγουριν, ὡς λάβε μορφὴν ἀνδρομένην καὶ γαστρὸς ἀμεμφέος ἔνδοθι κούρης κρύπτετο τυτθὸς ἐών, ὃν ἀπείριτος οὐ χάδε κύκλος· ἠδ' ὡς παρθενικῆς θεοκύμονος ἔσπασε μαζὸν παρθενίιο γάλακτος ἀναβλύζοντα ῥέεθρον· ὡς κτάνεν Ἡρώδης ἀταλάφρονος εἰσέτι παῖδας νήπιος, ἀθανάτοιο θεοῦ διζήμενος οἶτον· ὡς μιν Ἰωάννης λοῦσεν ποταμοῖο ῥεέθροις, ὡς τε δωδέκα φῶτας ἀμύμονας ἔλλαχ' ἑταίρους· ὄσσων τ' ἄρτια πάντα θεὸς τεκτῆνατο γυῖα νούσους τ' ἐξελάσας στυγεράς βλεφάρων τ' ἀλαωτύν· ἠδ' ὄππως ῥεῖοντας ἀπέσβεσεν αἵματος ὄλκους ἀψαμένης ἔανοῖο πολυκλαῦτοιο γυναικός· ἠδ' ὄσσωσιν μοίρησιν ὑπ' ἀργαλέησι δαμέντας ἤγαγεν ἐς φάος αὐτὶς ἀπὸ χθονίιο βερέθρου· ὡς τε πάθους ἀγίου μνημῆια κάλλιπεν ἄμμιν, ὡς τε βροτῶν ὑπὸ χερσὶ τάθη κρυεροῖς ἐνὶ δεσμοῖς αὐτὸς ἐκόν· οὐ γάρ τις ἐπιχθονίων πολεμίζοι ὑψιμέδοντι θεῶ, ὅτε μὴ αὐτὸς γε κελεύοι· ὡς θάνεν, ὡς Αἶδαο σιδήρεα ῥήξε θυρέτρα, κείθεν δὲ ψυχὰς θεοπειθέας οὐρανὸν εἴσω ἤγαγεν ἀχράντοισιν ὑπ' ἐννεσίησι τοκῆος ἀνστάς ἐν τριτάτῃ φαεσιμβρότῳ ἠριγενεῖη ἀρχέγονον βλάστημα θεοῦ γενετῆρος ἀνάρχου.

Τούτους μὲν ἐξέθετο Πατρικίος ἐπίσκοπος· ἠ δὲ ἀπολογία Εὐδοκίας Αὐγούστης τῆς Ἀθηναίας τῆς γυναικὸς Θεοδοσίου Αὐγούστου τοῦ νέου υἱοῦ Ἀρκαδίου βασιλέως αὕτη· Ἦδε μὲν ἱστορίη θεοτερπέος ἐστὶν ἀοιδῆς. Πατρικίος δ', ὃς τῆνδε σοφῶς ἀνεγράψατο βίβλον, ἔστι μὲν ἀνάοιο διαμπερὲς ἄξιος αἴνου, οὐνεκα δὴ πάμπρωτος ἐμήσατο κύδιμον ἔργον. ἀλλ' ἔμπης οὐ πάγχυ ἐτήτυμα πάντ' ἀγόρευεν· οὐδὲ μὲν ἀρμονίην ἐπέων ἐφύλαξεν ἅπασαν, οὐδὲ μόνων ἐπέων ἐμνήσατο κείνος ἀείδων, ὀππόσα χάλκεον ἦτορ ἀμεμφέος εἶπεν Ὀμήρου. ἀλλ' ἐγὼ ἡμιτέλεστον ἀγακλεὲς ὡς ἴδον ἔργον Πατρικίου, σελίδας ἱεράς μετὰ χεῖρα λαβοῦσα, ὄσσα μὲν ἐν βίβλοισιν ἔπη πέλεν οὐ κατὰ κόσμον, πάντ' ἄμυδις κείνοιο σοφῆς ἐξεύρουσα βίβλου· ὄσσα δ' ἐκείνος ἔλειπεν, ἐγὼ πάλιν ἐν σελίδεσσι γράψα καὶ ἀρμονίην ἱεροῖς ἐπέεσσιν ἔδωκα. εἰ δὲ τις αἰτιώωτο καὶ ἡμέας ἐς ψόγον ἔλκοι, δοιάδες οὐνεκα πολλαὶ ἀρίζηλον κατὰ βίβλον εἰσὶν Ὀμηρείων τ' ἐπέων πόλλ' οὐ θέμις ἐστίν, ἴστω τοῦθ', ὅτι πάντες ὑποδρηστῆρες ἀνάγκης. εἰ δὲ τις ὑμνοπόλοιο σαόφρονα Τατιανοῖο μολπὴν εἰσαΐων σφετέρην τέρψειεν ἀκουήν, δοιάδας οὐνεκα κείνος Ὀμηρείων ἀπὸ βίβλων οὐ ποτε συγχεύας σφετέρῃ ἐνεθήκατο δέλτῳ, οὐ ξένον, οὐνεκα κείνος Ὀμηρεῖς ἀπὸ μολπῆς, κείνος δ' ἐξ ἐπέων σφετέρων ποίησεν ἀοιδὴν Τρώων τ' Ἀργείων τε κακὴν ἐνέπουσαν αὐτήν, ὡς τε πόλιν Πριάμοιο διέπραθον υἱὲς Ἀχαιῶν, αὐτήν Τροίαν ἔχουσιν, ἐν ἀργαλέῳ τε κυδοιμῷ μαρναμένους αὐτούς τε θεοὺς, αὐτούς τε καὶ ἄνδρας, οὐς ποτε χαλκεόφωνος ἀνήρ αὐτήσεν Ὀμηρος. Πατρικίος δ', ὃς τῆνδε σοφὴν ἀνεγράψατο δέλτον, ἀντὶ μὲν Ἀργείων στρατιῆς γένος εἶπεν Ἑβραίων, ἀντὶ δὲ δαιμονίης τε καὶ ἀντιθέοιο φάλαγγος ἀθανάτους ἤεισε καὶ υἷα καὶ γενετῆρα. ἀλλ' ἔμπης ξυνὸς μὲν ἔφου πόνος ἀμφοτέροισι, Πατρικίῳ κάμοι, καὶ θηλυτέρῃ περ ἐούση· κείνος δ' ἦρατο μῦθος ἐν ἀνθρώποις μέγα κῦδος, ὃς πάμπρωτος ἐπήξατο κλεινὸν ἔδος γε δόμοιο καλὴν ἐξανάγων φήμην βροτέοιο γενέθλης.

1 Περὶ τῆς τοῦ πατρὸς εὐδοκίας καὶ ἀποστολῆς τοῦ υἱοῦ.

Κέκλυτε, μυρία φύλα περικτιόνων ἀνθρώπων, ἡμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε ἠδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόντα, ὄφρ' εὖ γινώσκοιτ' ἡμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα, τοῦ δή τοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς. κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. Ἦώς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἴαν, οἴκτρ' ὀλοφυρομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα· οὐ γάρ τις γλυκύθυμος ἀνήρ ἦν οὐδ' ἀγανόφρων, βοῦς δ' ἱερεύεσκον, ὄιας καὶ πίονας αἶγας, πάντες δ' εὐχετόωντο κελαινεφεῖ Κρονίωνι τοῖς θ' ὑποταρταρίοις, οἱ Τιτῆνες καλέονται, σχέτλιοι, οὔτε δίκας εὖ εἰδότες οὔτε θέμιστας, ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοὺς εἶα ἴστασθαι, χαλεπὸς δέ τις ὥρορε δαίμων δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἐκατόμβας. ἀλλ' αὐτὸς τ' ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ, ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει, υἶδὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα, λαομέδοντα, μοῦνον, τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσιν, ὃς ἤδη τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσόμενα πρό τ' ἐόντα, ὃς οἱ πλησίον ἴζε· μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν ἀμφαγαπαζόμενος ὡσεὶ θ' ἐδὸν υἶδὸν ἐόντα. τὸν καὶ φωνήσας ἔπεα πτερόντα προσηύδα· «ἦ ῥά νύ μοι τι πίθιοιο, φίλον τέκος, ὅττι κεν εἴπω· οὐ γάρ τις νόον ἄλλον ἀμείνονα τοῦδε νοήσει· καὶ δέ σοι αὐτῶ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν ἠπια δῆνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονεῖς, ἅ τ' ἐγὼ περ' τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω. εἰσοράας, ὅτι δ' αὐτε βροτοὶ ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἡμέας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανώονται, βοῦς ἱερεύοντες, ὄιας καὶ πίονας αἶγας, οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν. ἀλλὰ καὶ ὡς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι γενεὴν τε τόκον τε, ὄφρα μὴ ἄσπερμος γενεὴ καὶ ἄφαντος ὄληται. ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδ' ἐτέρωθι, οὐρανόθεν καταβὰς ἐξ αἰθέρος ἀτρυγέτοιο· σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον σῆ τ' ἀγανοφροσύνη καὶ αἰμυλίοισι λόγοισιν, ὡς ἂν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κῦδος ἄροιο, ἦτε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται. σοὶ δ' αὐτῶ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων. οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσω ἰέμενοι κτείνειν καὶ ἀπὸ κλυτὸν εὖχος ἀμέρσαι. ἀλλὰ σὺ τοὺς γ' ἐπέεσσι παραιφάμενος πυκινοῖσιν, πάντας κυδαίνων, μηδὲ μεγαλίζεο θυμῶ, ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο θεοῖο· δηθὰ γὰρ αὐτὸς ἐείση ἐκάστου πειρητίζων γνοιῆς θ', οἵτινές εἰσιν ἐναΐσιμοι οἱ τ' ἀθέμιστοι οἱ τε φιλόξενοι, καὶ σφι νόος ἐστὶ θεοудῆς. καὶ κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴης, αἶ κε θάνης, καὶ πότμον ἀναπλήσεις βιότοιο. ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔη καὶ ἀμύμονα εἰδῆ, αἶψα μεταστρέψει νόον μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ, καὶ οἱ πάντα γένοιτο, ὅσα φρεσὶν ἦσι μενοινᾶ. ὃς δέ κ' ἀνήνηται καὶ τε στερεῶς ἀποείπη ἡμέας ἀμφοτέρω, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοισιν, αἰεὶ τούτῳ ἔπειτα πόνος καὶ κῆδε' ἔσσονται καὶ ἐ κακὴ βουβρωστὶς ἐπὶ χθόνα διὰν ἐλαύνει, ἢ μιν ἐλὼν ρίψω ἐς Τάρταρον ἠερόντα, τῆσδ' ἀπάτης κοτέων. τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.»

2 Περὶ τῆς ὑπακοῆς τοῦ υἱοῦ.

Τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός· «ὦ πάτερ, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις, γινώσκω, φρονέω· τάδε δὴ νοέοντι κελεύεις ὥστε πατὴρ ᾧ παιδί, καὶ οὔποτε λήσομαι αὐτῶν· καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί. ἀλλὰ μάλ' εὐκῆλος τὰ φράζεο, ὅσσ' ἐθέλησθα· οὐ γὰρ ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅττι κεν εἴπης. εἴ πέρ μοι τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν, πάντα μάλ' ἐκτελέω καὶ πείσομαι, ὡς σὺ κελεύεις αὐτὸς σῶ θυμῶ, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί, ὡς ἐμὸς

οὔποτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀπιστος. βουλοίμην δ' ἂν ἔγωγε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας, πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι γενεὴν τε τόκον τε· καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναΐσιμος οὐδὲ μεθήμων· βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι.» οἱ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεςσι φέροντες ἀθάνατοι θνητοῖσι κατὰ ζεῖδωρον ἄρουραν.

3 Περὶ τοῦ εὐαγγελισμοῦ.

Καὶ τότε ἄρ' ἄγγελον ἦκαν, ὃς ἀγγεῖλιε γυναικὶ βουλήν, ἣ ῥα τότε σφιν ἐφήνδανε μητιώσι· καρπαλίμως δ' ἦιξεν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν. οὐρανόθεν καταβάς ἐξ αἰθέρος ἀτρυγέτοιο ἔρχεται ἀγγέλλων φάος ἠοῦς ἠριγενείης. βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ὧ ἔνι κούρη ἔζεν· ἐνὶ κλισμῶ-ὑπὸ δὲ θρηῆνυς ποσὶν ἦεν-ἀδμήτη, τὴν οὐπὼ ὑπὸ ζυγὸν ἠγαγεν ἀνήρ. τὴν δὲ τότε ἔν μεγάροισι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ ἀνδρὶ φίλῳ ἔπορον· ὁ δὲ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο, οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεκρημένος οὔτε χατίζων ἢ τι οἰσάμενος. ἦ καὶ θεὸς ὡς ἐκέλευεν, μὴ ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι, ἢ θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν. ἣ μὲν ἐπ' ἐσχάρη ἦστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν παρθένος αἰδοίῃ, ὑπερώιον εἰσαναβάσα, ἠλάκατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι· ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη. καὶ τότε ἄρ' ἄγγελος ἦλθεν, ὃς ἀγγεῖλιε γυναικί· στή δὲ μάλ' ἐγγὺς ἐὼν καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν· «χαῖρέ μοι, ὧ βασίλεια, διαμπερές, εἰσόκε γῆρας ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν ἔλθη καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται· νημερτὲς γὰρ τοι μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω. ἠτέομέν γε θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὄγ' ἡμῖν τῶν ἀνδρῶν, οἱ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης, ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσι ἀνάξει, ἀνέρι εἰδόμενος αἰζηῶ τε κρατερῶ τε, ἔσθων καὶ πίνων οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν, σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλῶν, οἰκῆι ἐοικώς, βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος τετληότι θυμῶ.» ὡς φάτο· τῆ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὄρινεν, ὄρθαι δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι· καὶ ῥ' ἀκούσα καθῆστο ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ. ὄψε δὲ δὴ μιν ἔπεσσι ἀμειβομένη προσέειπεν· «ὦ φίλ', ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστί, τίπτέ με κεῖνος ἄνωγε μέγας θεός; αἰδέομαι δέ, ὡς μευ αἰὲ μέμνηται ἐνηέος, οὐδέ ἐ λήθω. ἀλλὰ τί κεν ῥέξαιμι; θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ, ὅπως κεν ἐθέλησιν· ὃ γὰρ κάρτιστος ἀπάντων. ἀλλ' ἐγὼ οὐχ αὐτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ, μὴ ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι, ἢ θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.» τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη μεγαληγόρος ἐσθλός· «χαῖρε, γύναι χαρίεσσα· περιπλομένων δ' ἐνιαυτῶν ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσι ἀνάξει· τοῦ δὴ τοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδνεται ἠώς, πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καὶ οἱ δόσις ἔσσειται ἐσθλή. ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν· σίγα καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρέεινε.» ὡς φάτο· τῆ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὄρινεν, ἀλλ' οὐ πῶς ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι οὐδ' ἀναδῦναι. αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπεν, καρπαλίμως ἠιξεν ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης κήρυξ πεισήνωρ, πεπνυμένα μῆδεα εἰδώς· ἵκετο δ' αἰπὺν Ὀλυμπον, ὀμηγυρέεσσι δ' ἐπῆλθεν. ἦ δ' ἄρα ὡς εἶποῦσ' ἀπέβη πρὸς δώματα καλά.

4 Περὶ τοῦ τόκου καὶ τοῦ ἀστέρος καὶ τῶν ποιμένων.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε μογοστόκος Εἰλείθυια, τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο, ἐξάγαγε προφώσδε, καὶ ἡελίου ἴδεν ἀυγὰς ἄψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὦραι, αἴγλη δ' οὐρανὸν ἴκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθῶν· πάντες

ὀμηγερέες ἡμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες θάμβησαν, πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός, εὗτ' ἄσπῆρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅστε μάλιστα λαμπρὸν παμφαίνησι, λελουμένος Ὀκεανοῖο, δεικνὺς σῆμα βροτοῖσιν· ἀρίζηλοι δὲ οἱ αὐγαί· ὄν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῶ ἐπ' εἰροπόκοις οἴεσσι θάμβησεν κατὰ θυμόν· οἴσατο γὰρ θεὸν εἶναι. Ὅτι ὁ τεχθεὶς ἐκ παρθένου αὐτὸς πάντων δημιουργός. «δῶρα δὲ δεῦρο μολῶν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν· ψευδὸς δ' οὐκ ἔρεοι· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν· οὐ γὰρ πω ἰδόμην οὐδ' ἔκλυον ἀυδῆσαντος ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην πλὴν ἑνός, ὅστε μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν, ὃν περὶ κῆρι φίλησε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε μούνον τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσιν, υἷὸν ἐπεὶ μοι δῶκε γενέσθαι τε τραφέμεν τε, μήτηρ θ', ἢ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα, ὄρνυθ', ἴν' ἀθανάτοισι φῶς φέροι ἠδὲ βροτοῖσι, πρωτότοκος θ', ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται, εὖ εἰδὼς σοφίης ὑποθημοσύνησι θεοῖο.» ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανόν, ἐν δὲ θάλασσαν, ἐν δὲ τὰ τεῖρεα πάντα, τὰ τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται, ἠέλιόν τ' ἀκάμαντα σελήνην τε πλήθουσαν, ἰχθύς ὄρνιθός τε, φίλον θ' ὅ τι χεῖρας ἴκοιτο, εἰναλίους, τοῖσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλε, κήτε', ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος ἀμφιτρίτη, ἵππους θ' ἡμιόνους τε βοῶν τ' ἴφθιμα κάρηνα ἄρκτους τ' ἀγροτέρους τε σύας χαροπούς τε λέοντας. τοῖσι δ' ὑπὸ χθῶν δῖα φύεν νεοθηλέα ποίην λωτόν θ' ἐρσήεντα ἰδὲ κρόκον ἠδ' ὑάκινθον. γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον κλήθρη τ' αἰγυρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος, ὄγχυαι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι· λοῖσθος ἀνήρ ὤριστος· ἔικτο δὲ θέσκελον αὐτῶ εἶδος τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας. πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν κάλλεος εἵνεκα οἴο, ἴν' ἀθανάτοισι μετείη. ἀλλ' οὐ σφιν τότε τοῖσιν ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον· αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὄλοντο.

5 Περὶ τοῦ παραδείσου καὶ τοῦ ὄφους καὶ τῆς ἀπάτης.

Ἐνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα, δράκων ἐπὶ νῶτα δαφρινὸς δεινός τ' ἀργαλέος τε καὶ ἄγριος οὐδὲ μαχητός, ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν, ὅσ' οὐ σύμπαντες οἱ ἄλλοι, παρφασίη τ' ἔκλεψε νόον πυκινὰ φρονεόντων. κούρη δὲ ζύμβλητο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ· αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον φωνῆ τε βροτέῃ κατερήτυε φώνησέν τε· «ἦ ῥά νύ μοι τι πίθοιο, φίλον τέκος, ὅτι κεν εἶπω. σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἄλιος σκοπὸς ἔσσομαι οὐδ' ἀπὸ δόξης. ἐνθάδε δένδρεα καλὰ πεφύκει τηλεθώωντα, συκαὶ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθώωσαι ἄλλά τε πόλλ' ἐπὶ τῆσι. σὺ δ' ἴλαον ἔνθεο θυμόν· τάων οὐ ποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδ' ἀπολήγει. τόν γ' εἶ πως σὺ δύναιο λοχησαμένη λελαβέσθαι πρῶτον, ἔπειτα δὲ κ' αὐτὴ ὀνήσεται, αἶ κε φάγησθα, θήσεις τ' ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἡματα πάντα ἄνδρα τε καὶ οἶκον· καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειεν.» ὡς εἰπὼν παρέπεισεν, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα· οἴσθα γάρ, οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός. αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει, αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπέεσσι πόσιν ἔρέεινεν ἕκαστα λισσομένη δειπνήσαι· ὁ δ' ἠρνεῖτο στεναχίζων, ἀλλ' ἔτι που μέμνητο ἐφετμῶν, ἃς ἐπέτελλεν ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει. ἢ δ' αἰεὶ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισι πολλῆσίν τ' ἄτησι παρέκ νόον ἠγάγεν ἀνδρὸς μεμνήσθαι πόσιος καὶ ἐδητύος ὅτι τάχιστα, κουριδίῳ τέξασα πόσει φόνον ἠδέ οἱ αὐτῆ· πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν, ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός. ἐξῆμαρ μόνον ὡς πόνεον νύκτας τε καὶ ἡμαρ· ἀλλ' ὅτε δ' ἔβδομον ἡμαρ ἐυπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς, τέρπετο δ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα, ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει· ἀνέρι εἰσάμενος αἰζηῶ τε κρατερῶ τε, ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην

έφορασθαι ἢ τιν' οἰσάμενος ἢ καὶ θεὸς ὡς ἐκέλευσεν. αὐτὰρ ὄγ' αὐτίς ἰὼν πάϊς ὡς ὑπὸ μητέρα δύσκεν· ἄλλω δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤισκεν παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασι· νειαίρη δ' ἐν γαστρὶ πάγη, σχεδὸν Εἰλειθυίης. ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο, λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν. ἢ δ' ὑποκουσαμένη κρατερόφρονα γείνατο παῖδα παρθένος αἰδοίη ὑπερώιον εἰσαναβάσσα, ἐκ δ' ἄγαγε προφύως δέ. καὶ ἠελίου ἴδεν ἀυγὰς ἀνέρι εἰσάμενος ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν, πάντ' αὐτῷ μέγεθός τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικώς καὶ δέμας· αὐτὰρ οἱ νοῦς ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ. αἴγλη δ' οὐρανὸν ἴκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθῶν. τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεός, ὥσπερ ἔφηνε, παῖδ' ἐόν· ἢ δ' ἄρα μιν κηῶδεϊ δέξατο κόλπῳ. μήτηρ δ', ἢ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα, ἰάνθη ὡς εἶτε περὶ σταχέουσσιν ἐέρση. παῖδα δὲ ὡς ἀτίταλλε, δίδου δ' ὄγ' ἀθύρματα θυμῷ.

6 Περὶ τῶν μάγων.

Δῶρα δὲ οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος· δύσετό τ' ἠέλιος καὶ τε κλυτὰ δῶρα παρῆεν. δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος, ἀγνωτόκοιο δῶρα, τά οἱ φέρον ἀστέρα δερκόμεν' ἀντολίθηεν, μητρὶ παρ' αἰδοίη ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα, χρύσειον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένους ἤματα πάντα.

7 Περὶ Ἡρώδου νηπίου.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὦραι, ὅσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ὄχρητο πάντη, δὴ ῥα τότε αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσε νηπιάχοις, τοῖς οὔτι μέλει πολεμῖα ἔργα, ὅς ῥ' ἔθελε κτεῖναι καὶ ἀπορραῖσαι φίλον ἦτορ. πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξε βίη καὶ κάρτει χειρῶν, πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλων, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν, Σιδονίων βασιλεύς, ὃν ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν, νήπιος· ἢ πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ θυμὸν ἀπηῦρον. ἄρρητον δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκε τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ἃ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλεν. τὸν δὲ τότε ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ χερσὶ κατακρύψασα δόμων ἐξῆγε θύραζε, ὀρμαίνουσ', εἶ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων· δεῖδιδε γάρ, μὴ λαιμὸν ἀποτιμήξειε σιδήρῳ δεινὸς ἀνὴρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόωτο.

8 Περὶ τῆς εἰς Αἴγυπτον φυγῆς.

Ἦδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή· Αἴγυπτον δ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλήν τε· «ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο, πρὶν τι κακὸν παθέειν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.» ἔνθ' ἔπος ἠδὲ καὶ ἔργον ὁμοῦ πέλεν ἐσσυμένοισι. πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον ἐυρείτην ἀφίκοντο δειδιότες· κρατερός γὰρ ἔχει τρόμος ἀνδρὸς ὀμοκλή.

9 Περὶ τῆς ἐξ Αἰγύπτου ἐπανόδου.

Ἄλλ' ὅτε δὴ κάκεῖνος ἔβη δόμον Ἄιδος εἴσω, ὅς ῥ' ἔθελεν κτεῖναι καὶ ἀπορραῖσαι φίλον ἦτορ, αὐτίς ἀπ' Αἰγύπτιοιο, διυπετέος ποταμοῖο, ἔπλεον-ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον- οἶκον ἐς ὑπόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν. ἴξον δ' ἐς πεδίον πυρρηφόρον· ἔνθα δ' ἔπειτα οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι καὶ ἀντολαὶ ἠελίοιο. αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ἀτάσθαλον, ὡς τὸ πάρος

περ, εὔδεσκ' ἐν λέκτροισιν, ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης, κάλλει καὶ χάρισι στίλβων·
θηεῖτο δὲ κούρη παῖδα φίλον γεγαῶτα νέον περ ἔοντ' ἐνὶ οἴκῳ, ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ
ἀθανάτοισιν ἀνάσσει· καὶ γὰρ θαυμ' ἐτέτυκτο πελώριον· οὐ γὰρ ἔωκει ἀνδρός τε
θνητοῦ πάϊς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο.

10 Περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὄου
κλέος οὔποτ' ὀλεῖται, πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δίωκε δὲ μιν μέγ' ἀμείνων
οὐρανόθεν καταβάς· ἔξει δὲ μιν ἡματα πάντα ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη καὶ
ὄνειαρ, ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντα. καὶ μὲν οἱ κῆρυξ, ὀλίγον
προγενέστερος αὐτοῦ, ὃς δὴ κάλλιστος γένητο θνητῶν ἀνθρώπων, ὃς ἤδη τά τ' ἔοντα
τά τ' ἐσόμενα πρό τ' ἔοντα, ὃς οἱ ὀμηλικίην μὲν ἔην· κεχάριστο δὲ θυμῷ κεδνὸς
ἔών· πρό γὰρ ἦκε πατήρ ἄλλοι τε γέροντες κηρύσσειν ἀγορὴν δὲ κερηκομόωντας
Ἀχαιοὺς. κηρύσσων βοάασκε, φίλα φρονέων ἐνὶ θυμῷ, ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην
ἐπιειμένον ἀλκὴν, ἣτις ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι πέληται· οὗ τε καὶ ὀξύτατον
πέλεται φάος εἰσοράσθαι. «πατὴρ δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός,
ξινίου, ὅστε μάλιστα νεμεσοῦνται κακὰ ἔργα. τοῖς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς
Οὐλυμπός τε καὶ πεδία λωτεῦντα καὶ ἀγρῶν πίονα ἔργα οὐρεά τε σκιδόοντα θάλασσά
τε ἠχέουσα· τῷ νῦν μή τις πάμπαν ἀνήρ ἀθεμίσιος εἴη. αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἅμα τ'
ἐμοὶ πάντες ἔπεσθε, μήτι μεταστρέψωσι νεμεσοῦμενοι κακὰ ἔργα ἀθάνατοι, οἱ δ' αὐτ'
ἀνεμῶλιοι, ὡς τὸ πάρος περ, οὔστινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας οἰζύν, χρυσῷ τ'
ἠλέκτρῳ τε κεκασμένοι ἢ δ' ἐλέφαντι, οὓς Ἡφαιστος ἔτευξεν ἰδυίησι πραπίδεςσιν.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.» ὡς εἰπὼν ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν
ἐκάστου. βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἔσπετο πουλὺς ὄμιλος, πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ
μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω. καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραὶ τε καὶ ἔδραι. οἱ δ'
ἐπεὶ οὖν ἠγερθεν ὀμηγερῆες τ' ἐγένοντο, στὰς ἐν μέσσοισι προσεφώνεεν ἠπύτα
κῆρυξ· «κέκλυτε, μυρία φύλα περικτιόνων ἀνθρώπων. αἰδοῖος, νεμεσητός, ὃ με
προέηκε πυθέσθαι· τὸν μὲν ἐγὼ δεῖδοικα καὶ αἰδέομαι περὶ κῆρι· ψεῦδος δ' οὐκ ἔρει·
μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν. ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὑμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον· εἰ μὲν
γὰρ τίς μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευε, ψεῦδός κεν φαῖμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
νῦν δ' αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ καὶ ἐσέδρακον ἄντην· καὶ μοι ἕκαστ' ἐπέτελλεν,
ἔικτο δὲ θέσκελον αὐτῷ, ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει. ὃς μοι ἔφη τάδε
πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω· εὔ γὰρ ἐγὼ τότε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, τοῦ
μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον
ἀλκὴν, ὃς μευ φέρτερός ἐστι νοῆσαι τε κρῖναι τε. γνοίη δ', οἵτινές εἰσιν ἐναίσιμοι ἢ δ'
ἀθέμιστοι ἢ φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής. οἱ δὲ οἱ αὐτίκ' ἰόντι κακὰ
φράσσονται ὀπίσσω νήπιοι ἀγροῖωται, ἐφημέρια φρονέοντες, τῶν ἀνδρῶν φίλοι
υἱές, οἱ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι.» ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ.
καὶ μιν σφοῖσι δόμοισιν ἔυ τρέφον ἢ δ' ἀτίταλλον, χειρὶ δὲ χεῖρα λαβόντες
ἐπιστώσαντο ἕκαστος. οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἄλλα λύματ' ἔβαλλον, ὅσοι ἄρ'
ἠγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.

11 Περὶ τοῦ θείου βαπτίσματος.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠβῆς ἐρικυδέος ἴκετο μέτρον, βῆ ῥ' ἰέναι, κούρῳ αἰσυρητῆρι
ἔοικώς παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν, πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι γενεήν

τε τόκον τε. ὅσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πόλιν ὥχετο πάντη· πλήντο δ' ἄρ' αἴθουσαι τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν ἀγρομένων· πολλοὶ γὰρ ἐθηήσαντο ἰδόντες ἀλλήλους τ' εἴροντο, τίς εἶη καὶ πόθεν ἔλθοι· καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον, οὐδὲ ἐώκει ἀνδρός γε θνητοῦ παῖς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο, ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει. τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπήλθε, θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν· εἴλετο δὲ σκῆπτρον πατρῷον, ἀφθιτον αἰεῖ. τὸν δ' ἐξ ἀγχιμόλοιο ἰδὼν ἐφράσσατο κῆρυξ, κύσσε δὲ οἱ κεφαλὴν καὶ ἄμφω φάεα καλά, ἦυσεν δὲ διαπρύσιον, μερόπεσσι γεγωνώς· «ἐγγὺς ἀνήρ-οὐ δηθὰ ματεύσομεν-, αἶ κ' ἐθέλητε ἐκφυγῆναι θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν· οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν. ἀρνεῖω μιν ἔγωγε εἰσκω πηγεσιμάλω· ἀρνεῖός γὰρ ἔην, μήλων ὄχ' ἄριστος ἀπάντων. αὐτὸς δ', αἶ κ' ἐθέλησ', ἴησεται, οὐδέ τις ἄλλος.» ὡς εἰπὼν ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου. κύσσε δὲ μιν περιφύς ἐπιάλμενος ἠδὲ προσηύδα· «ὦ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐλδομένοισι μάλ' ἡμῖν, πολλὰ μάλ' εὐχομένοισι καὶ ἐλπομένοισιν ἰδέσθαι, οὐλέ τε καὶ μέγα χαῖρε· θεὸς δέ τοι ὄλβια δοίη πάντα μάλ', ὅσ' ἐθέλεις καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.» οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον φράσσαντό τ' ἐσάντα, δεξιῇ ἠσπάζοντο ἔπεσσι τε μελιχίοισι, χειρὶ δὲ χεῖρα λαβόντες ἐπιστώσαντο ἕκαστος. τόφρα δὲ οἱ κομιδὴ γε θεῷ ὡς ἔμπεδος ἦεν. ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἴξον ἐυρρεῖος ποταμοῖο, ἦχι Κύδωνες ἔναιον Ἰορδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα, ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἴησιν· ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὗξατο ὄν κατὰ θυμὸν καὶ μιν ἄπο προφέρων λουῖσεν ποταμοῖο ῥοῆσιν Φειᾶς πὰρ τείχεσσι, Ἰορδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα, χρίσεν δ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα εἶματα ἔσσει, ἐς ποταμόν, τῇ δὲ οἱ εἴσατο χῶρος ἄριστος· αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἴκεν. καὶ τὸν μὲν κῆρυξ, ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ, πολλὸν ἄπο προφέρων λουῖσεν ποταμοῖο ῥοῆσιν. αὐτὰρ ἐπεὶ λουῖσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίω, ἀμφὶ δὲ εἶματα ἔσσαθ', ἃ οἱ πόρε παρθένος ἀδμῆς, ἀμβροσίω δ' ἐάνω, τό ρά οἱ τεθυωμένον ἦεν, εὐχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα. ὕψι δ' ὑπὲρ νεφέων ἴδετο τρήρωνα πέλειαν μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος, ἢ οἱ ἔναργῆς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν. ἀμφὶ δὲ εἶματα ἔσσαθ', ἃ οἱ πόρε παρθένος ἀδμῆς. αἴγλη δ' οὐρανὸν ἴκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθῶν· ἄψορρον δ' ἄρα κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα. ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννὴν, λαοὶ ἔπονθ', ὡς εἴ τε μετὰ κτίλον ἔσπετο μῆλα, ἀσπάσιοι προτὶ ἄστν. πόλις δ' ἔμπλητο ἀλέντων, τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δὲ στοναχίζετο γαῖα· ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων. καὶ τε πόλεις ἐσάωσε, μάλιστα δὲ κ' αὐτὸς ἀνέγνω τιμὴν, ἦτ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει φρένας ἐσθλῶν. οἶος δὲ πρᾶπίδεσσι ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι, ποίει δαίδαλα πολλὰ ἰδυίησι πρᾶπίδεσσι, πολλὰ τε καὶ χαρίεντα, κακὸν δ' ἦμυνε καὶ αὐτως.

12 Περὶ τοῦ ἐξελθεῖν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὴν ἔρημον.

Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὄν καρτερόν, ὡς τὸ πάρος περ, πατρὶ φίλω ἐπίηρα φέρων, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει, αὐτὸς μὲν θνητός τε, γυναικῶν τε θήσατο μαζόν, πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω. ἔτλη δ' οἶ' οὐπω τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος, οὔτε τινα ῥέξας ἐξάισιον οὔτε τι εἰπὼν. βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς καὶ μῆτιν ὑφαίνων ἦε· πολλὰ δὲ οἱ κραδίη πόρφυρε κίόντι. οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἴκοντο, ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἴζανον ἠδὲ ἴαυον. ἐνδυκέως κομέεσκε δ' ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλης. οὐ φυτόν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη, οὐκ ὄγγν', οὐ πρασίη θαλέθεσκον ἐὸν κατὰ χῶρον. ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα, ἄσσον ἴεν, πολυκάρπου ἀλωῆς πειρητίζων, ἄρκτους τ' ἀγροτέρους τε σύας χαροπούς τε λέοντας.

13 Περί τῆς κλήσεως τῶν μαθητῶν.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἤβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον, καὶ τότε δὴ κρίνας ἐτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους· οἱ γὰρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι, οἱ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὡς τιμήσαντο· οὗτοι γὰρ κλητοὶ γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν τῶν ἄλλων μετὰ γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων. τοὺς ὄγε ἀθροίσας πυκινὴν ἠρτύνετο μῆτιν· «κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, ὄφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγει· οὐ γὰρ ἀπειρήτως μαντεύσομαι, ἀλλ' εὖ εἰδὼς τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον οὐδ' ἀπατηλόν. πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι, ξεινίου, ὅστε μάλιστα νεμεσοῦσθαι κακὰ ἔργα· τοῦ γὰρ ἐγὼ πάϊς εἰμί· πατήρ δ' ἐμὸς εὐχεται εἶναι. τοῦνεκά με προέηκε, διδασκόμεναι τάδε πάντα. σήματα δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπάντων· ἴδμεν δ' ὅσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ, μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων, ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες. ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὕμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον, ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων, τρεῖς, ἀμπιστρεφές, ἐνὸς ἀυχένος ἐκπεφυῶτες, ἡλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν, τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ τιμὴ τε βίη τε πάντων, ὅσα τε γαῖαν ἔπι πνεῖει τε καὶ ἔρπει οὐρεὰ τε σκιοέοντα θάλασσά τε ἠχήεσσα.» ὡς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου. βῆ δ' ἴμεναι προτέρως, ἐτέρηφι δὲ λάζετο Πέτρον, ὅς οἱ κεδνότατος ἐτάρων ἦν. ἠδὲ καὶ ἄλλους τρεῖς ἄγεν, οἷσι μάλιστα πεποίθεε πᾶσαν ἐπ' ἰθύν, ὄφρα οἱ αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγῶνα. οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἂν καὶ ἠθέλεν αὐτὸς ἐλέσθαι, εἰνάλιοι, τοῖσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.

- 14 Περί τοῦ ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας γάμου.
- 15 Περί τῶν μαθητῶν καὶ τῶν διαφόρως θεραπευθέντων.
- 16 Περί τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλικοῦ.
- 17 Περί τῶν ὄχλων καὶ τοῦ παιδὸς τοῦ ἑκατοντάρχου.
- 18 Περί τοῦ ἐν Καπερναοῦμ παραλύτου.
- 19 Περί τοῦ ἐν τῇ Προβατικῇ παραλύτου.
- 20 Περί τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ.
- 21 Περί τῶν ἐνοδίων τυφλῶν.
- 22 Περί τοῦ λεπροῦ.
- 23 Περί τῆς πενθερᾶς Πέτρου.
- 24 Περί τοῦ λεγεῶνος καὶ τῶν χοίρων.
- 25 Περί τοῦ χωλοῦ καὶ ξηρὰν ἔχοντος χεῖρα.
- 26 Περί τοῦ κωφοῦ.
- 27 Περί τῆς Χαναanaίας.
- 28 Περί τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας.
- 29 Περί τῆς Σαμαρείτιδος.
- 30 Περί τῆς αἰμορροῦσης.
- 31 Περί τοῦ σεληνιαζομένου.
- 32 Περί τῆς μεταμορφώσεως.
- 33 Περί τοῦ σάλου τῆς θαλάσσης.
- 34 Περί τῶν πέντε ἄρτων.
- 35 Περί τῆς ἐν θαλάσσει πεζοπορίας.
- 36 Περί τῶν ἑπτὰ ἄρτων.

- 37 Περί τοῦ Λαζάρου.
 38 Περί τῶν βαΐων.
 39 Περί τοῦ μύρου.
 40 Περί τοῦ μυστηρίου.
 41 Περί τοῦ νιπτήρος.
 42 Περί τῆς προδοσίας.
 43 Περί τῆς ἀρνήσεως Πέτρου.
 44 Περί τῆς σταυρώσεως τοῦ κυρίου.
 45 Περί τῆς ταφῆς τοῦ κυρίου.
 46 Περί τοῦ ἄδου ἀθλίου.
 47 Περί τῆς ἀναστάσεως.
 48 Περί τῆς Γαλιλαίας.
 49 Περί Θωμᾶ.
 50 Περί τῆς ἀναλήψεως.

Ἔσθη δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθῶν, οἱ δ' ἐλελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν ἅπαντες, οἱ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἐταίρων, μήτηρ θ', ἢ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἕοντα. αὐτὸς δὲ πρὸς πατρὸς ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ φαίνειθ' ὁμοῦ νεφέεσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν. αὐτόματοι δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον ὼραι, πάντοθεν ἐκ κευθμῶν· οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα. ἄψ δ' αὐτίς κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη, τοῖος ἕων, οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτα νόησα, πατρὸς ἐοῖο θεοῖο δέμας καὶ εἶδος ὁμοιον· καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο κύδει γαίων, δεξιὸς ἀΐζας· ἐγέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθῶν. τῷ δ' ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὐλυμπός τε σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλευῆσθα, ἠελιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάνθ' ὑπακούει, ἄρκτος θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπὶ κλησιν καλέουσι, καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα καὶ οἱ ὑπένερθε καμόντες. κρίνει νεῖκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν, ἢ ῥ' οἷ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεῖρ ἄλλα, τοῖα λέγουσιν, ἢ ἐφιλοξένοι καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδῆς, ὃς μὲν ἀμύμων αὐτὸς ἔη καὶ ἀμύμονα εἰδῆ. κτήματά θ', ὅσα τοι ἔστι, τά τ' ἔνδοθι καὶ τὰ θύρηφι, συλλέξας λαοῖσι δότω καταδημοβορῆσαι ξείνοις τε πτωχοῖς τε· δόσις τ' ὀλίγη τε φίλη τε. τὸν μὲν ἐς Ἡλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης, πέμπε δὲ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι· καὶ μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ὄφρα τάχιστα μάρτυροι ἔσσονται καὶ ἐπίσκοποι ἀρμονιάων, μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι. ὃς δὲ κ' ἀνήνηται καὶ τε στερεῶς ἀποείπη, τὸν μὲν ἐλὼν ρίψει ἐς Τάρταρον ἠερόεντα Κωκυτόν θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ. αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι οὐδ' ἐπικεύσω, ὡς νεῖτ' Ἰησοῦς· εὐαγγέλιον δὲ τοι ἔστω, ὄφρα τις ὦδ' εἴπησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων, ὡς ἄρα σοι πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδὴν ὄψιμον ὀπιτέλεστον, ὅου κλέος οὐποτ' ὀλεῖται, ὃς Φρυγίην ναίεσκε ῥοῆς ἐπι Σαγγαρίοιο, κυδιῶν δ' ἄρα πᾶσι μετέπρεπεν ἠρώεσιν, ὅσοι ἄρ' ἠγεμόνες Δαναῶν καὶ κοῖρανοι ἦσαν.